

Arrest

nr. 300 341 van 22 januari 2024
in de zaak RvV X / CR / VK

In zake: X

gekozen woonplaats: Op zijn gekozen woonplaats bij
advocaat M.-C. WARLOP
J. Swartenbroucklaan 14
1090 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

DE VERENIGDE KAMERS VAN DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Syrische nationaliteit te zijn, op 24 juli 2023 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 6 juli 2023.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 5 september 2023 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 27 september 2023.

Gehoord het verslag van kamervoorzitter M. RYCKASEYS.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat A. HAEGEMAN *loco* advocaat M.-C. WARLOP en van attaché G. HABETS, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJZEN NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

De verzoekende partij verklaart de Syrische nationaliteit te bezitten en geboren te zijn in 2000.

De verzoekende partij verklaart het Rijk te zijn binnengekomen op 28 oktober 2022. Op 4 november 2022 dient de verzoekende partij een verzoek om internationale bescherming in.

Op 22 mei 2023 wordt de verzoekende partij gehoord op het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: CGVS).

Op 6 juli 2023 neemt de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) een beslissing "*niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat)*".

Dit is de bestreden beslissing:

"A. Feitenrelaas

U verklaart de Syrische nationaliteit te hebben. Uw vader is Arabier en uw moeder is Koerdisch. U bent soennitisch moslim. U bent geboren op (...) april 2000 in het dorp Tal Aran in de provincie Aleppo. U bent tot de zesde graad naar school geweest. Door de oorlog in Syrië verhuisde u van Aleppo naar Afrin, vervolgens naar Al Bab, dan naar Harem, Idlib en vervolgens terug naar Aleppo. U werkte in de landbouw en werkte ook met gyproc voor binnen decoratie.

U verliet Syrië ongeveer in september 2021. U reisde via Turkije naar Bulgarije, met de bedoeling om naar België te komen, maar werd er tegengehouden rond nieuwjaar 2022 en u werd in quarantaine gezet gedurende 25 dagen. U werd in deze periode met geweld behandeld. Vervolgens werd u naar een kamp overgeplaatst waar u opnieuw een maand in quarantaine moest. U bleef in het kamp tot u uw verblijfsvergunning kreeg op 13 juni 2022. Vervolgens kreeg u te horen dat u binnen de 15 dagen het kamp moest verlaten. U verbleef hierna op straat. U probeerde een eerste maal Bulgarije te verlaten, maar u kon niet vertrekken omdat het verboden was het land te verlaten. In augustus 2022 verliet u Bulgarije en vloog u naar Griekenland, de volgende dag vloog u van Griekenland naar België. U diende in België een verzoek om internationale bescherming in op 4 november 2022.

U kan niet terugkeren naar Bulgarije omdat er geen hoop, toekomst, of leven is. U kon er geen werk vinden. U werd er niet behandeld voor uw leverziekte. U werd er slecht behandeld.

Ter staving van uw verzoek om internationale bescherming legt u volgende documenten neer: uw Bulgaars verblijfsdocument, uw Bulgaars paspoort, een brief die u kreeg nadat u uw status kreeg waarin staat dat u 15 dagen de tijd had om het kamp te verlaten, en een medisch verslag.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, dient vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar heeft gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen.

Bijgevolg werden er geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980.

Uit de elementen die voorhanden zijn meer bepaald uw eigen verklaringen en de verblijfsdocumenten (document 1 en 2) die u neerlegt van Bulgarije, blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Bulgarije. Deze vaststelling wordt door u niet betwist (CGVS, p. 2).

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken.

Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een "bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid" moet worden bereikt, wat slechts het geval is "wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid" [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén "zeer verregaande materiële deprivatie" teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie níét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

Uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als verzoeker om internationale bescherming in Bulgarije, dus vooraleer er u internationale bescherming werd verleend, geconfronteerd werd met bepaalde ernstige feiten en situaties. Zo verklaart u 25 dagen in quarantaine te hebben moeten zitten, zonder hygiëne en met beperkt eten, bij aankomst in Bulgarije, en stelt u ook met geweld te zijn behandeld in die periode. U verklaart vervolgens naar een kamp te zijn overgeplaatst waar u opnieuw in quarantaine en in erbarmelijke levensomstandigheden verbleef (CGVS, p. 6-7). Hier moet worden opgemerkt dat deze feiten zich situeren op een welbepaalde plaats, gedurende een welbepaalde periode en binnen een welbepaalde context. Bijgevolg is deze situatie niet zonder meer representatief voor de kwalificatie en beoordeling van uw situatie als begunstigde van internationale bescherming nadien, aan wiens status, overeenkomstig het recht van de Unie, diverse rechten en voordelen verbonden zijn. Wat uw situatie als begunstigde van internationale bescherming in Bulgarije betreft, moet daarenboven worden benadrukt dat u geen concrete, soortgelijke ervaringen doet gelden. U verklaart wel dat u als begunstigde van internationale bescherming in Bulgarije slachtoffer bent geworden van dronken mensen die u sloegen en om geld vroegen toen u sliep op straat, en u stelt verder ook dat de mensen in Bulgarije racistisch waren en minachtend naar u keken (CGVS, p. 11). Maar hierbij moet worden opgemerkt dat deze situatie op zich niet worden aangemerkt als daad van vervolging of situatie van ernstige schade.

Bovendien blijkt op basis van de gegevens die voorhanden zijn dat u naar aanleiding van uw ervaringen slechts beperkte pogingen hebt ondernomen om een beroep te doen op de hulp of bescherming van de bevoegde instanties, u bent namelijk maar eenmalig naar de autoriteiten gestapt, maar omdat u de taal niet sprak, kon u uw situatie niet uitleggen (CGVS, p. 11), hoewel hoger genoemd vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Bulgarije geëerbiedigd worden tevens impliceert dat de daar aanwezige autoriteiten in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden mits u uiteraard de nodige stappen zet.

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Bulgarije geconfronteerd werd met bepaalde moeilijkheden op het vlak van werkgelegenheid, huisvesting en integratie, voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie.

Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat u door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover u volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten uw wil en uw persoonlijke keuzes om, terecht bent gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor uw fysieke of mentale gezondheid of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

Bovendien toont u in het licht van de ervaringen waarmee u naar eigen zeggen geconfronteerd werd, evenmin aan dat u uw rechten terzake niet zou kunnen doen gelden. In dit verband moet immers worden vastgesteld dat u hiertoe eerder beperkte stappen hebt gezet, terwijl het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Bulgarije geëerbiedigd worden en u dezelfde rechten geniet als de daar aanwezige onderdanen uiteraard niet wegneemt dat u zelf óók de nodige stappen moet ondernemen om deze uit te oefenen. U stelt een brief te hebben gekregen waarin staat dat u na het verkrijgen van uw status in Bulgarije vijftien dagen de tijd om het kamp waar u bleef te verlaten (document 3, CGVS, p. 4). Gevraagd naar wat u zelf heeft gedaan om onderdak te vinden, kan u geen enkel concreet voorbeeld geven van wat u zelf heeft gedaan om huisvesting te vinden en wijt u het aan het feit dat u geen hulp kreeg (CGVS, p. 7), ook uw pogingen om de taal te leren zijn uiterst beperkt (CGVS, p. 8). Gevraagd of u gewerkt heeft in Bulgarije stelt u bovendien eerst dat er geen werk was en u er geen werk gevonden heeft, terwijl u vervolgens, zij het voor een periode van twee weken, blijkt dat u weldegelijk gewerkt hebt (CGVS, p. 8). Uw pogingen om werk te vinden zijn verder ook beperkt. U zou wel hebben rondgevraagd naar werk in uw omgeving, maar u beweert eerst ook dat er in Bulgarije geen interimkantoren waren, voor u vervolgens toch eenmaal ergens bent langs geweest om werk te vragen (CGVS, p. 8-9).

De vaststelling dat er in uw hoofde mogelijke indicaties van een verhoogde kwetsbaarheid zijn, omwille van uw gebrek aan netwerk in Bulgarije en de medische problemen met uw lever doet hieraan géén afbreuk, aangezien u niet aantoont dat uw bijzondere kwetsbaarheid het u dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig uw rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat u zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met de artikelen 3 van het EVRM en 4 van het EU Handvest (Ibid., Ibrahim e.a., randnummer 93 en Jawo, randnummer 95).

Met betrekking tot uw medische problematiek, waarvan u ook een medisch verslag neerlegt (document 4), waaromtrent u niet concreet aantoont dat uw mogelijkheden of beperkingen om in dit verband uw rechten uit te oefenen anders zijn dan de mogelijkheden of beperkingen waarmee ook de onderdanen van deze lidstaat geconfronteerd kunnen worden, moet worden opgemerkt dat dergelijke problematiek volgt uit de eventuele beperkingen van het gezondheidsstelsel in deze lidstaat op zich. Als dusdanig behoort dit aspect echter niet tot de bevoegdheden van het Commissariaat-generaal en dient u zich te beroepen op de geëigende procedure.

Verder blijkt uit uw verklaringen dat u onmiddellijk na het verkrijgen van uw verblijfsdocumenten bent vertrokken uit Bulgarije (CGVS, p. 4). U geeft bovendien zelf aan dat het al vanaf het begin van uw reis de bedoeling was om naar België te komen en u in Bulgarije moest wachten op uw verblijfsvergunning om te kunnen doorreizen (CGVS, p. 6). Dat u op korte tijd na de toekenning van uw beschermingsstatus en het verkrijgen van uw verblijfsdocumenten uit Bulgarije bent vertrokken en u bovendien toegeeft dat u niet de intentie had om in Bulgarije te blijven, getuigt niet van een oprechte intentie om een duurzaam bestaan in Bulgarije uit te bouwen en er uw rechten te doen gelden. U doet bovendien de tijd dat u in Bulgarije verbleef eerst veel langer uitschijnen dan werkelijk het geval is. Zo stelt u misschien in de maand november te zijn vertrokken, maar blijkt uit uw paspoort dat u al in augustus in Bulgarije vertrok (CGVS, p. 9-10). Verder blijkt uit uw verklaringen dat u zelf uw reis naar België hebt geregeld en u hiervoor bovendien kon voor rekenen op de financiële steun van uw vader en een man die u kende uit Bulgarije (CGVS, p. 9), wat toch getuigt van zelfraadzaamheid en keuzemogelijkheden.

Waar u nog aanhaalt dat u gehoord hebt dat u bij terugkeer naar Bulgarije naar de gevangenis zou moeten omdat u het land verlaten hebt en dit niet is toegelaten (CGVS, p. 13), dient er hier te worden opgemerkt dat u al een keer eerder probeerde te vertrekken, ze u niet lieten gaan, maar u vervolgens toch gewoonweg bent kunnen vertrekken (CGVS, p. 9). Er werd u bovendien een paspoort verleend door de Bulgaarse autoriteiten, dat bij uw vertrek eveneens werd afgestempeld door de Bulgaarse autoriteiten (document 1), waaruit toch blijkt dat het u weldegelijk was toegestaan om te reizen. U slaagt er dan ook niet in om hard te maken dat u bij terugkeer naar Bulgarije in de gevangenis zou belanden puur omdat u het land hebt verlaten en naar België bent gekomen.

Wat betreft het feit dat u een oom, [W.K.] (CG [...]; O.V. [...]), in België heeft die erkend werd als vluchteling (CGVS, p. 6; DVZ verklaring, p. 10, punt 21), dient erop gewezen te worden dat het loutere feit dat u een familielid bent van een begunstigde van internationale bescherming in België géénszins automatisch tot gevolg heeft dat de bevoegde Belgische instanties ertoe gehouden zijn om u een internationale beschermingsstatus te verlenen.

Elk verzoek om internationale bescherming dient integendeel op individuele basis te worden beoordeeld, waarbij rekening wordt gehouden met de persoon van de verzoeker evenals de specifieke gegevens eigen aan het dossier op het ogenblik van de beslissing aangaande het verzoek om internationale bescherming, in het bijzonder het gegeven dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie maar niet aantoont dat deze bescherming die u verleend werd niet langer actueel of niet toereikend zou zijn (waardoor – opnieuw – een nood aan internationale bescherming in uw hoofde zou ontstaan).

Noch de Conventie van Genève, noch de Europese regelgeving, noch de Belgische wetgeving verplichten de Belgische asielinstanties om op hun beurt een internationale beschermingsstatus toe te kennen aan een familielid van een begunstigde van internationale bescherming louter op basis van zijn familieband met deze persoon.

Het staat u vrij gebruik te maken van de geëigende procedures die mogelijk kunnen leiden tot een verblijfsrecht in België op basis van uw familiale situatie.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Bulgarije geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Bulgarije en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar Syrië."

2. De samenstelling van de zetel

Artikel 39/12, § 1, eerste lid van de Vreemdelingenwet bepaalt dat:

"§ 1. Wanneer de eerste voorzitter of de voorzitter, na het advies te hebben ingewonnen van de rechter in vreemdelingenzaken belast met het ter terechtzitting te geven verslag, oordeelt dat, het noodzakelijk is met het oog op de eenheid van de rechtspraak of de rechtsontwikkeling dat een zaak door de verenigde kamers behandeld wordt, beveelt hij de verwijzing naar deze kamers."

In casu heeft de eerste voorzitter het noodzakelijk geacht met het oog op de eenheid van de rechtspraak of de rechtsontwikkeling dat de onderhavige zaak door de verenigde kamers behandeld wordt.

3. Over de rechtspleging

Bij beschikking van 5 september 2023 op grond van artikel 39/62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet) verzocht de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) beide partijen actuele rapporten voor te leggen aangaande de situatie van personen met een internationale beschermingsstatus in Bulgarije.

Aan deze vraag werd door geen van beide partijen gevolg gegeven.

4. Het verzoekschrift

4.1. De verzoekende partij voert de schending aan van artikel 1 van het Internationaal Verdrag betreffende de Status van Vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951 (hierna: het Vluchtelingenverdrag), van de artikelen 3 en 8 van Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955 (hierna: het EVRM), artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: het Handvest), de artikelen 48/3 tot en met 48/6, 57/6 en 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, de zorgvuldigheidsplicht en de samenwerkingsplicht. De verzoekende partij meent tevens dat een manifeste beoordelingsfout gemaakt werd.

4.2. De verzoekende partij geeft een theoretische uiteenzetting met betrekking tot de gedeelde bewijslast en de schending van artikel 57/6 van de Vreemdelingenwet *juncto* de materiële motiveringsplicht waarbij zij zowel naar internationale als naar nationale rechtspraak verwijst. Vervolgens gaat zij in op de bescherming en het verblijf. Zij stelt dat er nergens uit het administratief dossier blijkt dat zij op het ogenblik van het nemen van de beslissing en op heden nog beschikt over enige bescherming in Bulgarije, dat nergens uit blijkt of zij in haar sociale rechten hersteld zal worden en of de verwerende partij hiernaar onderzoek gepleegd heeft. Verder stelt zij dat de verwerende partij niet voldoende rekening gehouden heeft met haar medische situatie in samenhang met de alarmerende verslagen over de huidige levensomstandigheden van vluchtelingen in Bulgarije en ook niets aanhaalt over de actuele situatie in Bulgarije terwijl verzoekende partij bij een terugkeer naar daar geconfronteerd zal worden met een situatie die in strijd is met artikel 4 van het Handvest en artikel 3 van het EVRM. Er kan haar niet verweten worden dat zij niet langer in Bulgarije gebleven is alvorens naar België te komen om hier een verzoek tot internationale bescherming in te dienen.

Volgens de verzoekende partij kan zij in Bulgarije geen beroep doen op een effectieve bescherming door de overheidsdiensten. In het kader hiervan verwijst zij naar verschillende rapporten met betrekking tot huisvesting, de toegang tot gezondheidszorg, de toegang tot sociale rechten en de arbeidsmarkt alsook met betrekking tot racisme en pushbacks. Zij verbleef in Bulgarije op straat en werd niet behandeld voor haar leveraandoening. Ze betoogt dat ze trachtte aan werk te geraken, maar er geen werk gevonden heeft. Ook werd ze racistisch bejegend alsook gewelddadig behandeld door de overheidsdiensten in Bulgarije.

De verzoekende partij vraagt om haar in hoofddorde de vluchtelingenstatus toe te kennen of ondergeschikt minstens de subsidiaire beschermingsstatus. In uiterst ondergeschikte orde vraagt zij de beslissing te vernietigen en terug te sturen naar het CGVS voor verder onderzoek.

4.3. Doorheen het verzoekschrift verwijst verzoekende partij naar onder meer volgende rapporten en brengt er de weblinks van bij:

- VANHEULE D., "*Vluchtelingen: een overzicht na de wet van 06/05/1993*", Gent, 1993;
- UNHCR, "Guide et principes directeurs sur les procédures et critères à appliquer pour déterminer le statut des réfugiés", 2011;
- SIRA KOVA A., "*Homelessness in Bulgaria*";
- AIDA, "*Country report Bulgaria*";
- CHRISTOPERSSEN E., "*A few countries take responsibility for most of the world's refugees*", november 2020 met een update op 30 juni 2023;
- Daily Sabah, "*Turkey rescues 255 irregular migrants on Bulgaria border, Aegean*", 19 maart 2021.

5. Over de gegrondheid van het beroep

5.1. Bevoegdheid

Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl.St.* Kamer 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133).

Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal. In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU, moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om “een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie” te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (hierna: de Procedurerichtlijn). Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1 van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten van een volledig en *ex nunc*-onderzoek van zowel de juridische als de feitelijke gronden, zoals deze voortvloeien uit artikel 46, § 3 van de richtlijn 2013/32/EU.

5.2. Samenwerkingsplicht

Artikel 48/6, § 1 van de Vreemdelingenwet luidt als volgt:

“§ 1. De verzoeker om internationale bescherming dient alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek zo spoedig mogelijk aan te brengen. De met het onderzoek van het verzoek belaste instanties hebben tot taak om de relevante elementen van het verzoek om internationale bescherming in samenwerking met de verzoeker te beoordelen.

De in het eerste lid bedoelde elementen omvatten onder meer de verklaringen van de verzoeker en alle documentatie of stukken in zijn bezit met betrekking tot zijn identiteit, nationaliteit(en), leeftijd, achtergrond, ook die van de relevante familieleden, land(en) en plaats(en) van eerder verblijf, eerdere verzoeken, reisroutes, reisdocumentatie en de redenen waarom hij een verzoek om internationale bescherming indient.”

Artikel 10.3 van de richtlijn 2013/32/EU, dat handelt over de vereisten voor de behandeling van verzoeken, bepaalt ook:

“3. De lidstaten zien erop toe dat de beslissingen van de beslissingsautoriteit over verzoeken om internationale bescherming zijn gebaseerd op een deugdelijk onderzoek. Daartoe zorgen de lidstaten ervoor dat:

a) (...);

b) er nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld uit verschillende bronnen, zoals het EASO en de UNHCR, en relevante internationale mensenrechtenorganisaties, over de algemene situatie in de landen van oorsprong van verzoekers en, waar nodig, in de landen van doorreis, en dat het personeel dat de verzoeken behandelt en daarover beslist, over deze informatie kan beschikken;

(...)”

Het wettelijke kader omtrent de beoordeling van feiten en omstandigheden met inbegrip van de samenwerkingsplicht wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de richtlijn 2013/32/EU en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepalingen moeten worden gelezen.

De in artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU vervatte ‘beoordeling van feiten en omstandigheden’ in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming, verloopt in twee onderscheiden fasen. De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, lid 1 van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht, die beperkt is tot deze eerste fase, houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, §1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen opdat de relevante elementen van zijn verzoek kunnen worden bepaald. De verzoeker moet aldus een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door de verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven.

Daarnaast moeten deze instanties ervoor zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming. Hier wordt beoordeeld wat de gevolgen zijn van de tot staving van het verzoek ingediende elementen, en dus wordt beslist of die elementen daadwerkelijk kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van de gevraagde internationale bescherming. Dit onderzoek van de gegrondheid van het verzoek behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de met het onderzoek belaste instanties zodat in deze fase een samenwerkingsplicht niet aan de orde is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., pt. 64-70). De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze.

5.3. Beoordeling

5.3.1. De bestreden beslissing werd genomen op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van artikel 33, lid 2, a) van de Procedurerichtlijn.

5.3.2. Uit de bestreden beslissing blijkt dat de verzoekende partij reeds internationale bescherming geniet in Bulgarije. Uit de stukken van het administratief dossier blijkt inderdaad dat de verzoekende partij op 20 juli 2022 de subsidiaire beschermingsstatus heeft verkregen in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Bulgarije (administratief dossier, map 6, landeninformatie). De verzoekende partij werd ook in het bezit gesteld van een verblijfsvergunning tot 22 juni 2025.

De verzoekende partij brengt geen elementen aan waaruit blijkt dat zij actueel niet meer over de subsidiaire beschermingsstatus zou beschikken. Zij brengt geen concrete gegevens of verifieerbare elementen bij die aantonen dat er sprake zou zijn van een intrekking of opheffing van de haar verleende status, noch bevat het administratief dossier enige concrete aanwijzing in die zin.

5.3.3.1. De verzoekende partij stelt echter dat ze niet kan terugkeren naar Bulgarije daar er geen werk is, geen scholing en omdat ze er geen hulp gekregen heeft voor haar leverinfectie. Ook geeft ze aan dat de algemene levensomstandigheden er niet veilig zijn en dat ze er werd opgesloten (AD, stuk 7, vragenlijst CGVS, vraag 3.5 en NPO, p.10-13).

A. De draagwijdte van de samenwerkingsplicht inzake beslissingen die op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet genomen worden

5.3.3.2. Het Unierecht steunt echter op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen, zoals is bepaald in artikel 2 van het VEU. Deze premisse impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de in het Handvest erkende grondrechten, met name in de artikelen 1 en 4 van het Handvest, waarin een van de fundamentele waarden van de Unie en haar lidstaten is vastgelegd (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, EU:C:2019:219, punt 83 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

De in artikel 33, tweede lid, a) van de Procedurerichtlijn vervatte regeling vormt een uitdrukking van dit beginsel van het wederzijds vertrouwen tussen de Europese lidstaten. Dit beginsel vereist dat België, behoudens uitzonderlijke omstandigheden, ervan uitgaat dat Bulgarije en alle andere lidstaten het Unierecht en met name de door dat recht erkende grondrechten in acht nemen. Bijgevolg moet in het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel worden aangenomen dat de behandeling van personen die internationale bescherming genieten in elke EU-lidstaat in overeenstemming is met de vereisten van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, met name de artikelen 1 en 4, met het Internationaal Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951 en met het EVRM (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 83-85 en de aldaar aangehaalde rechtspraak).

Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft, volgens de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie, evenwel een weerlegbaar vermoeden. Er kan immers volgens het Hof niet worden uitgesloten dat de werking van dit stelsel in de praktijk in een bepaalde lidstaat grote moeilijkheden ondervindt, en dat dus een ernstig risico bestaat dat personen die om internationale bescherming verzoeken, in die lidstaat worden behandeld op een wijze die hun grondrechten schendt (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 86).

De weerlegging van het wederzijds vertrouwensbeginsel vereist evenwel dat er sprake is van een ernstig risico op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest in geval van overbrenging naar een andere lidstaat. Het vermoeden wordt weerlegd wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de betrokken verzoeker als persoon die deze bescherming geniet in die andere lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50). De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer *“de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid”* (cf. HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 90).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van *“tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”*, dan vallen volgens het Hof deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, Ibrahim e.a., pt. 89).

Het kan voorts volgens het Hof niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt, kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163-17, Jawo, pt. 95).

Ten slotte heeft het Hof in de relevante rechtspraak een aantal situaties aangehaald die niet volstaan om het vermoeden van het interstatelijk vertrouwensbeginsel te weerleggen. Het gaat hierbij om:

- schendingen van de bepalingen van hoofdstuk VII van de Kwalificatierichtlijn, die niet leiden tot een schending van artikel 4 van het Handvest (arrest Ibrahim e.a., punt 92);
- het gebrek aan bestaansondersteunende voorzieningen of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan deze die in andere lidstaten worden geboden, zonder dat de betrokkenen evenwel anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, tenzij *“die omstandigheid tot gevolg heeft dat die verzoeker vanwege zijn bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zou terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie”* (arrest Ibrahim e.a., punt 93);
- het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuwe verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds internationale bescherming heeft verleend (arrest Ibrahim e.a., punt 94);
- situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie met zich meebrengen waardoor deze persoon terechtkomt in een situatie die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (arrest Ibrahim e.a., punt 91);
- wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de statushouder als persoon die bescherming geniet in die andere lidstaat, hem niet blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest (arrest Ibrahim e.a., punt 101).

5.3.3.3. In dit verband dient ook gewezen te worden naar de samenwerkingsplicht zoals vervat in artikel 4, lid 1 van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de richtlijn 2013/32/EU en zoals omgezet in artikel 48/6, § 1 van de Vreemdelingenwet. Immers het wederzijds vertrouwensbeginsel zoals vervat in artikel 33, tweede lid, a) van de Procedurerichtlijn doet geen afbreuk aan de samenwerkingsplicht.

Vooreerst heeft het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: EHRM) in het kader van het onderzoek van een klacht die voortkomt uit de overtreding van artikel 3 van het EVRM door de Belgische Staat wegens het blootstellen van een verzoeker om internationale bescherming aan de risico's die voortvloeien uit tekortkomingen in de asielprocedure in Griekenland reeds geoordeeld dat: *"(...) le refoulement indirect vers un pays intermédiaire, qui se trouve être également un Etat contractant, laisse intacte la responsabilité de l'Etat qui expulse, lequel est tenu, conformément à la jurisprudence bien établie, de ne pas expulser une personne lorsqu'il y a des motifs sérieux et avérés de croire que si on l'expulsait vers le pays de destination, elle y courrait un risque réel d'être soumise à un traitement contraire à l'article 3.*

Par ailleurs, la Cour a rappelé que lorsque des Etats coopèrent dans un domaine où la protection des droits fondamentaux peut se trouver affectée, il est contraire au but et à l'objet de la Convention qu'ils soient exonérés de toute responsabilité au regard de la Convention dans le domaine d'activité concerné (voir, parmi d'autres, Waite et Kennedy c. Allemagne [GC], no 26083/94, § 67, CEDH 1999-I).

Il en résulte que lorsqu'ils appliquent le règlement Dublin, il appartient aux Etats de s'assurer que la procédure d'asile du pays intermédiaire offre des garanties suffisantes permettant d'éviter qu'un demandeur d'asile ne soit expulsé, directement ou indirectement, dans son pays d'origine sans une évaluation, sous l'angle de l'article 3 de la Convention, des risques qu'il encourt." (vrije vertaling: "(...) indirecte refoulement naar een tussenliggend land, dat toevallig ook een verdragsluitende staat is, laat de verantwoordelijkheid van de uitzettende staat onverlet, die volgens vaste rechtspraak verplicht is een persoon niet uit te wijzen wanneer er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat hij bij uitzetting naar het land van bestemming een reëel risico zou lopen op een met artikel 3 strijdige behandeling.

Bovendien heeft het Hof eraan herinnerd dat wanneer staten samenwerken op een gebied waar de bescherming van de grondrechten in het gedrang kan komen, het in strijd is met het voorwerp en het doel van het Verdrag dat zij op het betrokken gebied worden vrijgesteld van elke verantwoordelijkheid uit hoofde van het Verdrag (zie onder andere Waite en Kennedy tegen Duitsland [GK], nr. 26083/94, § 67, ECHR 1999-I).

Hieruit volgt dat de lidstaten er bij de toepassing van de Dublinverordening voor moeten zorgen dat de asielprocedure van het land van doorreis voldoende waarborgen biedt om te voorkomen dat een asielzoeker direct of indirect wordt uitgezet naar zijn land van herkomst zonder dat de risico's die hij loopt vanuit het oogpunt van artikel 3 van het Verdrag zijn beoordeeld.") (EHRM 21 januari 2011, nr. 30696/09, *M.S.S./België en Griekenland*, punt 342)

In deze zaak oordeelde het EHRM, na te hebben vastgesteld dat talrijke rapporten op basis van veldonderzoek consequent gewag maken van praktische problemen bij de toepassing van het "Dublin"-systeem in Griekenland, van tekortkomingen in de asielprocedure en in de praktijken van refoulement, direct of indirect, op individuele of collectieve basis, dat de algemene situatie bekend was bij de Belgische autoriteiten en dat er geen reden is om de volledige bewijslast bij de verzoeker te leggen (EHRM 21 januari 2011, nr. 30696/09, *M.S.S./België en Griekenland*, punten 347-352). Het EHRM besloot tot de schending van artikel 3 van het EVRM in de volgende bewoordingen: *"Le Gouvernement soutient que, devant les autorités belges, le requérant n'a pas suffisamment individualisé le risque de ne pas avoir accès à la procédure d'asile et d'être victime d'un refoulement par les autorités grecques. La Cour estime cependant qu'il revenait précisément aux autorités belges, devant la situation telle que décrite ci-dessus, de ne pas se contenter de présumer que le requérant recevrait un traitement conforme aux exigences de la Convention mais au contraire de s'enquérir, au préalable, de la manière dont les autorités grecques appliquaient la législation en matière d'asile en pratique. Ce faisant, elles auraient pu constater que les risques invoqués par le requérant étaient suffisamment réels et individualisés pour relever de l'article 3. Le fait qu'un grand nombre de demandeurs d'asile en Grèce se trouvent dans la même situation que le requérant ne fait pas obstacle au caractère individualisé du risque invoqué, dès lors qu'il s'avère suffisamment concret et probable (voir, mutatis mutandis, Saadi, précité, § 132).*" (vrije vertaling: "De regering stelt dat verzoeker tegenover de Belgische autoriteiten het risico dat hij geen toegang zou hebben tot de asielprocedure en het slachtoffer zou worden van refoulement door de Griekse autoriteiten, niet voldoende had geïndividualiseerd. Het Hof is evenwel van oordeel dat de Belgische autoriteiten, geconfronteerd met de hierboven beschreven situatie, niet louter dienden te veronderstellen dat verzoeker een behandeling zou krijgen in overeenstemming met de vereisten van het Verdrag, maar integendeel vooraf dienden te onderzoeken hoe de Griekse autoriteiten de asielwetgeving in de praktijk toepasten. Aldus hadden zij kunnen vaststellen dat de door verzoeker aangevoerde risico's voldoende reëel en individueel waren om binnen de werkingssfeer van artikel 3 te vallen. Het feit dat een groot aantal asielzoekers in Griekenland zich in dezelfde situatie bevindt als verzoeker, sluit niet uit dat het ingeroepen risico geïndividualiseerd is, mits het voldoende concreet en waarschijnlijk is (zie mutatis mutandis Saadi, reeds aangehaald, § 132)". (EHRM 21 januari 2011, nr. 30696/09, *M.S.S./België en Griekenland*, punt 359)

Het EHRM overwoog in deze zaak eveneens:

“362. Le requérant allègue qu'en le renvoyant en Grèce en application du règlement « Dublin » les autorités belges l'ont exposé, en raison des conditions de détention et d'existence réservées aux demandeurs d'asile, à des traitements prohibés par l'article 3 de la Convention précitée.

363. Le Gouvernement conteste cette thèse de la même manière qu'il s'oppose à voir une violation de l'article 3 du chef de l'expulsion du requérant et du risque subséquent résultant de la défaillance de la procédure d'asile.

364. La Cour considère que le requérant formule sur le terrain de l'article précité de la Convention des allégations posant des questions de droit et de fait complexes qui ne peuvent être tranchées qu'après un examen au fond de la requête. Il s'ensuit que cette partie de la requête n'est pas manifestement mal fondée au sens de l'article 35 § 3 de la Convention. Aucun autre motif d'irrecevabilité n'ayant été relevé, elle doit être déclarée recevable.

365. Sur le fond, la Cour rappelle que, selon sa jurisprudence constante, l'expulsion d'un demandeur d'asile par un État contractant peut soulever un problème au regard de l'article 3, donc engager la responsabilité de l'État en cause au titre de la Convention, lorsqu'il y a des motifs sérieux et avérés de croire que l'intéressé courra, dans le pays de destination, un risque réel d'être soumis à la torture ou à des peines ou traitements inhumains ou dégradants. Dans ce cas, l'article 3 implique l'obligation de ne pas expulser la personne en question vers ce pays (Soering c. Royaume-Uni, arrêt du 7 juillet 1989, série A n° 161, §§ 90-91, Vilvarajah et autres c. Royaume-Uni, arrêt du 30 octobre 1991, série A n° 125, § 103, H.L.R. c. France, arrêt du 29 avril 1997, Recueil 1997-III, § 34, Jabari précité, § 38, Salah Sheekh c. Pays-Bas, n° 1948/04, § 135, CEDH 2007-I (extraits), n° 1948/04, Saadi précité, § 152).

366. En l'espèce, la Cour a déjà conclu au caractère dégradant des conditions de détention qu'a subies le requérant et les conditions dans lesquelles il a vécu en Grèce (paragraphe 233, 234, 263 et 264 ci-dessus). Elle relève que, avant le transfert du requérant, ces faits étaient notoires et faciles à vérifier à partir d'un grand nombre de sources (paragraphe 162-164 ci-dessus). Elle tient également à souligner qu'il ne saurait d'aucune manière être reproché au requérant de ne pas avoir informé les autorités administratives belges des raisons pour lesquelles il ne souhaitait pas être transféré en Grèce. Elle a en effet constaté que la procédure devant l'Office des étrangers ne permettait pas d'en faire état et que les autorités belges appliquaient le règlement « Dublin » de façon automatique (paragraphe 352 ci-dessus).

367. Se fondant sur ces conclusions et les devoirs qui pèsent sur les États en vertu de l'article 3 de la Convention en matière d'expulsion, la Cour considère qu'en expulsant le requérant vers la Grèce, les autorités belges l'ont exposé en pleine connaissance de cause à des conditions de détention et d'existence constitutives de traitements dégradants.

368. Dès lors il y a eu violation de l'article 3 de la Convention.”

(vrije vertaling: “362. Verzoeker stelt dat de Belgische autoriteiten, door hem op grond van de Dublinverordening naar Griekenland terug te sturen, hem hebben blootgesteld aan een door artikel 3 van het Verdrag verboden behandeling, gelet op de aan asielzoekers voorbehouden detentie- en leefomstandigheden.

363. De Regering betwist dit argument op dezelfde wijze als zij zich verzet tegen een schending van artikel 3 wegens de uitwijzing van verzoeker en het latere risico als gevolg van het afwijzen van de asielprocedure.

364. Het Hof is van oordeel dat de beweringen van de verzoeker in het kader van bovengenoemd artikel van het Verdrag complexe juridische en feitelijke vragen doen rijzen die slechts kunnen worden beantwoord na een onderzoek van de gegrondheid van het verzoek. Hieruit volgt dat dit deel van het verzoek niet kennelijk ongegrond is in de zin van artikel 35, lid 3 van het Verdrag. Aangezien geen andere niet-ontvankelijkheidsgrond is aangevoerd, moet het ontvankelijk worden verklaard.

365. Wat de grond van de zaak betreft, herinnert het Hof eraan dat, volgens zijn vaste rechtspraak, de uitzetting van een asielzoeker door een Verdragsluitende Staat een probleem in de zin van artikel 3 kan doen rijzen, en dus de verantwoordelijkheid van de betrokken Staat uit hoofde van het Verdrag kan doen ontstaan, wanneer er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de betrokkene in het land van bestemming een reëel risico zou lopen om aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen te worden onderworpen. In dergelijke gevallen houdt artikel 3 de verplichting in de betrokkene niet uit te zetten. [...]

366. In het onderhavige geval heeft het Hof reeds vastgesteld dat de omstandigheden van detentie waaraan verzoeker werd onderworpen en de omstandigheden waarin hij in Griekenland verbleef vernederend waren (zie de punten 233, 234, 263 en 264 hierboven). Zij merkt op dat deze feiten vóór verzoekers overbrenging algemeen bekend waren en gemakkelijk konden worden nagevolgd aan de hand van een groot aantal bronnen (zie de punten 162-164). Zij wenst ook te benadrukken dat verzoeker geenszins kan worden verweten dat hij de Belgische administratieve autoriteiten niet in kennis heeft gesteld van de redenen waarom hij niet naar Griekenland wenste te worden overgebracht.

Hij merkt op dat de procedure voor de vreemdelingendienst niet toeliet dergelijke informatie te verstrekken en dat de Belgische autoriteiten de Dublinverordening automatisch toepasten (zie punt 352 hierboven).

367. Op basis van deze vaststellingen en de verplichtingen die krachtens artikel 3 van het Verdrag op de staten rusten met betrekking tot uitzetting, is het Hof van oordeel dat de Belgische autoriteiten, door verzoeker naar Griekenland uit te wijzen, hem welbewust hebben blootgesteld aan detentie- en leefomstandigheden die een vernederende behandeling vormen.

368. Er is dus sprake van een schending van artikel 3 van het Verdrag.” (EHRM 21 januari 2011, nr. 30696/09, *M.S.S./België en Griekenland*, punten 362-368)

Het Hof van Justitie oordeelde ook in dezelfde zin: *“Artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie moet aldus worden uitgelegd dat de lidstaten, daaronder begrepen de nationale rechterlijke instanties, een asielzoeker niet aan de “verantwoordelijke lidstaat” in de zin van verordening nr. 343/2003 mogen overdragen wanneer zij niet onkundig kunnen zijn van het feit dat de fundamentele tekortkomingen van de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor asielzoekers in deze lidstaat ernstige, op feiten berustende gronden vormen om aan te nemen dat de asielzoeker een reëel risico zal lopen op onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van deze bepaling.”* (HvJ 21 december 2011, C-411/10, *N.S./ Secretary of State for the Home Department*)

In navolging van deze arresten werd in de Dublin III-verordening artikel 3, § 2, tweede lid als volgt verwoord: *“Indien het niet mogelijk is een verzoeker over te dragen aan de lidstaat die in de eerste plaats als verantwoordelijke lidstaat is aangewezen, omdat ernstig moet worden gevreesd dat de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor verzoekers in die lidstaat systeemfouten bevatten die resulteren in onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, blijft de lidstaat die met het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat is belast de criteria van hoofdstuk III onderzoeken teneinde vast te stellen of een andere lidstaat als verantwoordelijke lidstaat kan worden aangewezen.”*

Hierop heeft het Hof van Justitie geoordeeld dat:

“87 Ofschoon artikel 3, lid 2, tweede alinea, van de Dublin III-verordening slechts ziet op de situatie die aan de oorsprong heeft gelegen van het arrest van 21 december 2011, N. S. e.a. (C-411/10 en C-493/10, EU:C:2011:865), met name die waarin het reële risico op onmenselijke of vernederende behandeling, in de zin van artikel 4 van het Handvest, voortvloeit uit de systeemfouten in de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor personen die om internationale bescherming verzoeken, in de lidstaat die ingevolge die verordening verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek, volgt niettemin uit de punten 83 en 84 van het onderhavige arrest en uit het in dat artikel 4 neergelegde algemene en absolute verbod dat de overdracht van een verzoeker aan die lidstaat uitgesloten is telkens wanneer er ernstige, op feiten berustende gronden bestaan om aan te nemen dat de asielzoeker een dergelijk risico zal lopen bij zijn overdracht of als gevolg daarvan.

88 Of de betrokken persoon wegens zijn overdracht aan de verantwoordelijke lidstaat in de zin van de Dublin III-verordening een ernstig risico loopt op onmenselijke of vernederende behandeling op het moment zelf van de overdracht, dan wel tijdens de asielprocedure of na afloop daarvan, is voor de toepassing van artikel 4 van het Handvest dan ook niet van belang.

89 Zoals de verwijzende rechter heeft opgemerkt, berusten het gemeenschappelijk Europees asielstelsel en het beginsel van wederzijds vertrouwen immers op de waarborg dat de toepassing van dat stelsel op geen enkel moment en op geen enkele wijze een ernstig risico meebrengt van schendingen van artikel 4 van het Handvest. Het zou dienaangaande tegenstrijdig zijn als het bestaan van een dergelijk risico tijdens de asielprocedure een overdracht zou verhinderen, terwijl datzelfde risico zou worden aanvaard wanneer aan het einde van deze procedure internationale bescherming wordt toegekend.” (cf. HvJ 19 maart 2019, C-163/17, *Abubacarr Jawo / Bundesrepublik Deutschland*, pt. 87-89)

Aangezien het onderzoek naar de onmenselijke en vernederende behandeling die wordt ingeroepen door een verzoeker om internationale bescherming in geval van overdracht naar de lidstaat die verantwoordelijk is voor zijn verzoek om internationale bescherming, enerzijds, en het onderzoek naar onmenselijke en vernederende behandeling die wordt ingeroepen door een verzoeker die daarentegen al een internationale beschermingsstatus geniet in een andere lidstaat, anderzijds, wordt uitgevoerd onder verwijzing naar hetzelfde algemene Unierechtelijke beginsel, met name het beginsel van wederzijds vertrouwen, is de Raad van oordeel dat de hierboven genoemde lessen van het EHRM en het Hof van Justitie ook in de onderhavige zaak naar analogie moeten worden toegepast.

Voorts heeft het Hof van Justitie in het arrest *Addis* het belang van een persoonlijk onderhoud over de ontvankelijkheid van een verzoek om internationale bescherming benadrukt zodat een verzoeker in staat is om alle persoonlijke elementen te laten gelden die het bestaan van een risico op behandeling in strijd met artikel 4 van het Handvest kunnen bevestigen in geval van terugkeer naar de lidstaat waar hij al internationale bescherming geniet, en dat de autoriteiten van een EU-lidstaat, wanneer zulke elementen zijn voorgelegd, ertoe gehouden zijn het risico op basis van pertinente informatie te evalueren. Het Hof van Justitie stelt: “52. Wanneer de autoriteiten van een lidstaat over gegevens beschikken die de verzoeker heeft overgelegd om aan te tonen dat er een dergelijk risico bestaat in de lidstaat die reeds internationale bescherming heeft verleend, zijn deze autoriteiten er dan ook toe gehouden om op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens en afgemeten aan het beschermingsniveau van de door het Unierecht gewaarborgde grondrechten, te beoordelen of er daadwerkelijk sprake is van tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken (zie naar analogie arrest van 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, EU:C:2019:219, punt 88, en beschikking van 13 november 2019, *Hamed en Omar*, C-540/17 en C-541/17, niet gepubliceerd, EU:C:2019:964, punt 38). Voorts kan niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt, kan aantonen dat sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (zie in die zin arrest van 19 maart 2019, *Jawo*, C-163/17, EU:C:2019:218, punt 95).

53. Hieruit volgt dat een dergelijk risico moet worden beoordeeld nadat de verzoeker in de gelegenheid is gesteld om alle, met name persoonlijke, elementen te presenteren die kunnen bevestigen dat dat risico bestaat.

54. Het persoonlijk onderhoud over de ontvankelijkheid van het verzoek als bedoeld in artikel 14, lid 1, en artikel 34, lid 1, van de procedurerichtlijn is aldus van fundamenteel belang om te verzekeren dat artikel 33, lid 2, onder a), van deze richtlijn feitelijk volledig in overeenstemming met artikel 4 van het Handvest wordt toegepast. Aan de hand van dit onderhoud kan de beslissingsautoriteit namelijk de specifieke situatie van de verzoeker en diens mate van kwetsbaarheid beoordelen en zich ervan vergewissen dat de verzoeker is verzocht alle elementen te verstrekken waarmee kan worden aangetoond dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend wordt blootgesteld aan een risico op behandelingen die strijdig zijn met dit artikel 4.” (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Milkiyas Addis / Bundesrepublik Deutschland*, pt. 52-54)

In een recentere zaak onderlijnt het Hof van Justitie, bijeengekomen in Grote Kamer, de samenwerkingsplicht van de autoriteiten van de EU-lidstaten en oordeelde:

“29. Bijgevolg moet in het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel worden aangenomen dat de behandeling van personen die om internationale bescherming verzoeken, in elke lidstaat in overeenstemming is met de vereisten van het Handvest, het Verdrag van Genève en het op 4 november 1950 te Rome ondertekende Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Dit is met name het geval bij de toepassing van artikel 33, lid 2, onder a), van richtlijn 2013/32, dat in het kader van de bij die richtlijn ingevoerde gemeenschappelijke asielprocedure een uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen vormt (arrest van 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, EU:C:2019:219, punt 85 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

30. Toch kan niet worden uitgesloten dat de werking van dit stelsel in de praktijk in een bepaalde lidstaat grote moeilijkheden ondervindt, waardoor een ernstig risico ontstaat dat personen die om internationale bescherming verzoeken, in die lidstaat worden behandeld op een wijze die hun grondrechten schendt (zie in die zin arrest van 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, EU:C:2019:219, punt 86 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

31. Uit de punten 29 en 30 van het onderhavige arrest volgt dat de autoriteiten van een lidstaat de hun bij artikel 33, lid 2, onder a), van richtlijn 2013/32 geboden mogelijkheid niet kunnen uitoefenen wanneer zij – op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens en afgemeten aan het beschermingsniveau van de door het Unierecht gewaarborgde grondrechten – tot de conclusie zijn gekomen dat er in de lidstaat waar de derdelander reeds internationale bescherming geniet sprake is van tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen personen raken, en dat er, gelet op deze tekortkomingen, zwaarwegende en op feiten berustende gronden bestaan om aan te nemen dat deze derdelander een reëel gevaar zal lopen om te worden onderworpen aan een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest (zie in die zin arresten van 19 maart 2019, *Jawo*, C-163/17, EU:C:2019:218, punten 85-90, en 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, EU:C:2019:219, punt 92).”

(HvJ 22 februari 2022, C-483/20, XXXX / *Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen*, pt. 29-31)

In dit arrest benadrukt het Hof van Justitie dat de autoriteiten van een EU-lidstaat verplicht zijn om op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens een evaluatie te maken van het risico dat de verzoeker in de lidstaat die hem de internationale beschermingsstatus heeft verleend zou lopen om aan een onmenselijke en vernederende behandeling te worden onderworpen vanwege tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen personen raken. Wanneer zulk risico bestaat, kunnen deze autoriteiten geen gebruik maken van de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming dat is ingediend door een verzoeker die in een andere EU-lidstaat al internationale bescherming geniet niet-ontvankelijk te verklaren.

In juni 2023 heeft het Hof van Justitie zich opnieuw uitgesproken over de draagwijdte van de samenwerkingsplicht waartoe de autoriteiten van de EU-lidstaten op grond van artikel 4 van de richtlijn 2011/95 verplicht zijn. Zo onderlijnt het Hof van Justitie in een arrest van 29 juni 2023:

"54. Uit de in de punten 48 tot en met 53 van dit arrest in herinnering gebrachte rechtspraak volgt dat de in artikel 4, lid 1, van richtlijn 2004/83 bedoelde samenwerkingsplicht inhoudt dat de beslissingsautoriteit, in casu het IPO, de verzoeken niet naar behoren kan behandelen en bijgevolg een verzoek niet ongegrond kan verklaren zonder op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen rekening te houden met, ten eerste, alle relevante feiten betreffende de algemene situatie in het land van herkomst en, ten tweede, alle relevante elementen die verband houden met de individuele status en de persoonlijke situatie van de verzoeker.

*55. Wat de relevante feiten betreffende de algemene situatie in het land van herkomst betreft, volgt uit een gezamenlijke lezing van artikel 4, lid 1, van richtlijn 2004/83 en artikel 8, lid 2, onder b), van richtlijn 2005/85 dat de lidstaten ervoor moeten zorgen dat er nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in de landen van herkomst van asielzoekers en, waar nodig, in de landen van doorreis (arrest van 22 november 2012, M., C-277/11, EU:C:2012:744, punt 67)." (HvJ 29 juni 2023, C-756/21, X / *International Protection Appeals Tribunal, Minister for Justice and Equality, Ierland, Attorney General*, pt. 54-55)*

Gezien de recente jurisprudentie van het Hof van Justitie over de samenwerkingsplicht van de verantwoordelijke autoriteiten voor de behandeling van verzoeken om internationale bescherming, in het bijzonder in de zaken die betrekking hebben op de draagwijdte van deze samenwerkingsplicht wanneer het beginsel van wederzijds vertrouwen een vermoeden vestigt dat alle lidstaten een gelijkwaardige bescherming bieden aan begunstigden van een internationale beschermingsstatus die door één van deze staten is verleend, is de Raad van oordeel dat de door verwerende partij verdedigde these dat het enkel aan de verzoeker toekomt om concrete elementen aan te dragen die het bestaan van een risico op behandelingen in strijd met artikel 4 van het Handvest moeten aantonen, niet kan worden gevolgd.

In beginsel komt het de verzoekende partij toe om elementen aan te dragen die kunnen aantonen dat er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat zij in geval van terugkeer naar de lidstaat waar zij de status van internationale bescherming heeft verkregen zou worden blootgesteld aan een reëel risico op een onmenselijke of vernederende behandeling. Dit uitgangspunt mag er echter niet toe leiden dat op de verzoekende partij een buitensporige bewijslast rust, gezien de moeilijkheden waarmee zij als verzoeker om internationale bescherming kan worden geconfronteerd bij het vaststellen van de feiten, noch dat verwerende partij wordt ontslagen van de samenwerkingsplicht waartoe zij in dit kader wettelijk gehouden is. Van de verzoekende partij kan worden geëist dat zij haar eigen persoonlijke situatie voldoende aantoont, op basis van haar verklaringen en, indien mogelijk, op basis van de bewijsstukken waarover zij beschikt, maar er kan van haar niet worden verwacht dat zij objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte informatie verstrekt die het mogelijk maakt om het bestaan van tekortkomingen in de lidstaat die haar de internationale beschermingsstatus heeft verleend of de ernst van het risico dat zij loopt bij terugkeer naar deze lidstaat aan te tonen. Zulke stappen vallen onder de verantwoordelijkheid van de bevoegde autoriteit in het kader van haar samenwerkingsplicht (zie in deze zin de conclusies van de advocaat-generaal Jean Richard van het Hof van Justitie van 13 juli 2023 in de zaak C-392/22, X / *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*).

Deze zienswijze verzoent de arresten Ibrahim, Jawo en Addis van het Hof van Justitie, die de verplichting voor de verzoeker onderstrepen om alle concrete en relevante elementen naar voren te brengen tijdens zijn persoonlijk onderhoud, met het arrest XXXX tegen de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, geveld in Grote Kamer, dat duidelijk stelt *“dat de autoriteiten van een lidstaat de hun bij artikel 33, lid 2, onder a), van richtlijn 2013/32 geboden mogelijkheid niet kunnen uitoefenen wanneer zij – op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens en afgemeten aan het beschermingsniveau van de door het Unierecht gewaarborgde grondrechten – tot de conclusie zijn gekomen dat er in de lidstaat waar de derdelander reeds internationale bescherming geniet sprake is van tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen personen raken, en dat er, gelet op deze tekortkomingen, zwaarwegende en op feiten berustende gronden bestaan om aan te nemen dat deze derdelander een reëel gevaar zal lopen om te worden onderworpen aan een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest.”*

Bijgevolg kan de verwerende partij zich niet onttrekken aan haar verplichting om objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens te verzamelen over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in deze lidstaat en de slechte behandeling waaraan zij het risico lopen te worden blootgesteld in geval van terugkeer naar deze lidstaat. Dit knelt des te meer daar de verzoekende partij voor het nemen van de bestreden beslissing uitdrukkelijk had gewezen op haar moeilijke levensomstandigheden in Bulgarije. Aldus had de verwerende partij voor het nemen van de bestreden beslissing uit eigen beweging het door de verzoekende partij ingeroepen risico in het licht van objectieve landeninformatie moeten onderzoeken.

Te dezen blijkt niet dat verwerende partij tot een dergelijk onderzoek is overgegaan, hoewel zij daartoe op basis van de samenwerkingsplicht gehouden was.

B) De situatie van personen die internationale bescherming genieten in Bulgarije

5.3.3.4. De verzoekende partij heeft de volgende landeninformatie bijgebracht: AIDA, “country report – Bulgaria, update 2022” en een artikel getiteld “het artikel Homelessness in Bulgaria”. De verwerende partij heeft geen gevolg gegeven aan de vraag van de Raad op basis van artikel 39/62 van de Vreemdelingenwet om recente en objectieve landeninformatie inzake de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Bulgarije, bij te brengen.

Deze rapporten bijgebracht door de verzoekende partij komen tegemoet aan de door het Hof van Justitie gestelde vereisten. Deze rapporten onderzoeken de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Bulgarije, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van Richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als personen met een internationale beschermingsstatus recht hebben, als wat betreft de toegang tot diezelfde voordelen. Geen van de partijen betwist dat dit de meest recente informatie is waarover kan beschikt worden.

Wat dit betreft, onderstreept de Raad dat *“(w)anneer de rechter bij wie beroep wordt ingesteld tegen een besluit waarbij een nieuw verzoek om internationale bescherming is afgewezen wegens niet-ontvankelijkheid, over gegevens beschikt die de verzoeker heeft overgelegd om aan te tonen dat er in de lidstaat die reeds subsidiaire bescherming heeft verleend, een dergelijk risico bestaat, is deze rechter dan ook ertoe gehouden om op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens en afgemeten aan het beschermingsniveau van de door het Unierecht gewaarborgde grondrechten, te oordelen of er sprake is van tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 88).

Op basis van de bijgebrachte informatie kan de Raad *in casu* nagaan of er in de EU-lidstaat die de verzoekende partij de internationale beschermingsstatus heeft verleend, in dit geval Bulgarije, sprake is van tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken.

5.3.3.5. Aldus stelt zich de vraag of er in Bulgarije sprake is van “tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”, waarbij deze “tekortkomingen een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken”. Zoals hierboven reeds weergegeven, is de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereikt wanneer is voldaan aan een aantal cumulatieve voorwaarden, met name dat er sprake is van een onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat die tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid.

Uit het rapport AIDA Bulgarije update 2022 blijkt dat vluchtelingen dezelfde rechten hebben als Bulgaarse onderdanen. Personen die de subsidiaire bescherming kregen, hebben dezelfde rechten als derdelanders met een permanent verblijfsrecht gekregen. Van 2013 tot 2022 waren er geen integratieprogramma's. Hierdoor hadden personen met internationale bescherming een beperkte toegang tot of een beperkt vermogen om te genieten van zelfs de meest elementaire sociale, arbeids- en gezondheidsrechten. Hierdoor was de bereidheid van deze personen om in Bulgarije te verblijven dan ook beperkt. Wel bestaat er sinds 2016 een wettelijk kader, dat in 2017 werd herzien, om te voorzien in integratieprogramma's. Sinds de goedkeuring hebben slechts 83 statushouders integratiesteun gekregen, maar deze financiering was afkomstig van de Europese Unie en niet van een nationaal integratiemechanisme. Dankzij de niet-aflatende inspanningen van UNHCR, de Refugee Council en het Rode Kruis met de steun van de SAR (State Agency for Refugees), hebben de districten Vitosha en Oborishte (gemeente Sofia) in 2021 integratiesteun verleend aan 83 personen, waarvan de meerderheid gezinnen waren, maar ook 2 alleenstaande statushouders. In zijn verslag van april 2018 heeft de speciale vertegenwoordiger van de Raad van Europa voor migratie en vluchtelingen ook benadrukt dat, hoewel de decentralisatie van integratie-verantwoordelijkheden van de overheid naar gemeenten in principe een verstandige stap voorwaarts is, de uitvoering van die verantwoordelijkheden niet verplicht is, maar aan de gemeenten wordt overgelaten, waardoor dit vragen oproept over de doeltreffendheid van de integratiemaatregelen in Bulgarije. Dit werd geïllustreerd door het feit dat geen enkele gemeente vrijwillig integratieovereenkomsten heeft gesloten, hoewel er middelen aan hen zouden worden toegewezen voor elke vluchteling die een dergelijke overeenkomst afsluit. Rechtbanken en *human rights monitoring bodies* hebben rekening gehouden met de behandeling van personen die internationale bescherming genieten in Bulgarije bij het beoordelen van de rechtmatigheid van overdrachten naar Bulgarije. In een zaak van 15 december 2016 sprak het Mensenrechtencomité van de Verenigde Naties zich uit tegen de terugkeer van een Syrisch gezin uit Denemarken naar Bulgarije, op grond van het feit dat hun verblijfsvergunning hen niet zou beschermen tegen belemmeringen bij de toegang tot gezondheidszorg of risico's op armoede en ontbering. Soortgelijke argumenten zijn te vinden in de voorlopige maatregelen die het Mensenrechtencomité op 1 februari 2017 heeft genomen om de overdracht van een Afghaans gezin met drie jonge kinderen van Oostenrijk naar Bulgarije te voorkomen. De nationale migratiestrategie voor de periode 2021-2025 werd goedgekeurd, met een hoofdstuk over integratie, waarin wordt vermeld dat er beleid wordt uitgevoerd met AMIF-financiering, maar er worden geen specifieke gebieden voor verbetering opgesomd (AIDA Bulgarije update 2022, p. 101-103).

Vluchtelingen verkrijgen een verblijfstitel geldig voor vijf jaar, terwijl subsidiaire beschermden een verblijfstitel geldig voor drie jaar krijgen. Om deze documenten te verkrijgen dient de persoon die geniet van internationale bescherming geregistreerd te zijn in de “civiele nationale database” (ЕЦГПАОН). De registratie in het ЕЦГПАОН is verplicht voor personen die internationale bescherming genieten. Op basis daarvan krijgen ze een uniek identificatienummer. Pas na deze registratie kunnen de begunstigden van internationale bescherming identiteitsdocumenten aanvragen. Om in de nationale databank te worden geregistreerd, moet iemand onder meer een woonplaats hebben. Pas erkende begunstigden die in opvangcentra hebben gewoond, mogen volgens de SAR echter niet langer het adres van het desbetreffende opvangcentrum als woonplaats opgeven. Sinds eind 2016 kunnen begunstigden dus geen geldig adres of domicilie opgeven, aangezien ze geen verblijfplaats kunnen huren zonder een geldig identiteitsdocument. Deze juridische ‘catch 22’ heeft geleid tot voortdurende wanpraktijken, waaronder valse huur- en adresregistraties om begunstigden in staat te stellen identiteitsdocumenten te verkrijgen, aangezien een geldig identiteitsdocument een voorwaarde is voor het uitoefenen van hun rechten (AIDA Bulgarije update 2022, p. 103-105).

Hoewel er in de praktijk geen systematische herziening van de beschermingsstatus plaatsvindt, worden beëindigingsprocedures opgestart door de SAR wanneer het MOI (ministerie Binnenlandse Zaken) informatie verstrekt waaruit blijkt dat statushouders ofwel naar hun land van herkomst zijn teruggekeerd, hun verblijfplaats of staatsburgerschap in een derde land hebben verkregen, of hun Bulgaarse identiteitsdocumenten niet hebben verlengd voor een periode van meer dan 3 jaar. In 2020 werd door een wijziging van de wet een extra clausule ingevoerd, die het mogelijk maakt om de internationale bescherming te beëindigen of in te trekken wanneer de statushouder zijn verlopen Bulgaarse verblijfskaart niet heeft vernieuwd of niet heeft vervangen als ze verloren is, gestolen of vernietigd werd, binnen een periode van 30 dagen. Ondanks het feit dat het in strijd is met het Vluchtelingenverdrag, was het amendement bedoeld om een door de SAR toegepaste misstand te legaliseren (AIDA Bulgarije update 2022, p.105 -106).

Eind 2020 werd de wet gewijzigd om de bepaling te schrappen die voorzag in financiële steun voor huisvesting voor een periode van maximaal 6 maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van het besluit tot verlening van internationale bescherming. In de praktijk is het echter zo dat sommige meer kwetsbare personen die internationale bescherming genieten nog steeds enkele maanden in de opvangcentra verblijven omdat er geen integratieondersteuning is. Eind 2022 verbleven 298 begunstigden van internationale bescherming in opvangcentra. Begunstigden ondervinden acute problemen bij het vinden van huisvesting vanwege de juridische 'catch 22' rondom burgerlijke registratie. Het bezit van geldige identificatiedocumenten is noodzakelijk om een huurcontract af te sluiten (zie hoger) (AIDA Bulgarije update 2022, p.111).

Toegang tot de arbeidsmarkt is automatisch en onvoorwaardelijk. Er is geen verschil tussen vluchtelingen en begunstigden van subsidiaire bescherming. Er wordt geen arbeidsmarkttoets toegepast en de toegang is niet beperkt tot bepaalde sectoren. Personen die internationale bescherming genieten, worden geconfronteerd met de gebruikelijke obstakels in verband met gebrek aan talenkennis en het daarmee samenhangende gebrek aan adequate overheidssteun voor beroepsopleiding, indien nodig.

Begunstigden van internationale bescherming hebben recht op toegang tot beroepsopleidingen. Praktische obstakels kunnen worden ondervonden in verband met de toegang tot universiteiten, aangezien ze moeilijkheden hebben om bewijs te leveren van diploma's die ze al hebben behaald in hun land van herkomst. Dit is te wijten aan een gebrek aan relevante informatie over diploma's. De academische autonomie van Bulgaarse universiteiten verhinderde grotendeels de goedkeuring van gemeenschappelijke overheidsregels die voor begunstigden van internationale bescherming gemakkelijker toegang zouden verlenen, rekening houdend met hun speciale omstandigheden en beperkte mogelijkheid om officiële documenten uit hun land van herkomst te krijgen (AIDA update 2022, p.80).

Personen die internationale bescherming genieten, hebben toegang tot alle soorten sociale bijstand waarin de wet voorziet. De wet voorziet in dezelfde voorwaarden voor eigen onderdanen, erkende vluchtelingen of personen die subsidiaire bescherming genieten. In de praktijk kunnen personen die internationale bescherming genieten, echter geen aanspraak maken op sommige soorten sociale bijstand zonder aanvullende speciale regelingen (bv. vertolking, sociale bemiddeling), die niet zijn voorzien of gewaarborgd door de wet of institutioneel zijn vastgelegd. In het algemeen dienen begunstigden van internationale bescherming vanaf de eerste dag na hun erkenning zelf hun maandelijkse ziektekostenverzekering te betalen. De minimumbijdrage bedraagt 22.90 euro. Voor het overige hebben ze dezelfde toegang als de Bulgaren zelf en worden met dezelfde problemen geconfronteerd (AIDA Bulgarije update 2022, p.112).

Uit de door de verzoekende partij bijgebrachte landeninformatie blijkt dat er in Bulgarije sprake is van een precaire situatie waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van statushouders in Bulgarije. De situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar Bulgarije is ernstig en moeilijk, hetgeen onder andere het gevolg is van de administratieve obstakels waarmee zij worden geconfronteerd waardoor zij in zware en schrijnende levensomstandigheden kunnen terecht komen met belemmeringen inzake de toegang tot huisvesting en de bijna onbestaande beschikbaarheid van integratieprogramma's. Echter, er kan niet worden afgeleid dat de situatie van personen die er internationale bescherming hebben gekregen dermate ernstig is dat zij bij een terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico lopen om terecht te komen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie waar de Bulgaarse autoriteiten onverschillig tegenover (zouden) staan en een individuele beoordeling van hun situatie niet meer nodig is.

C) De individuele omstandigheden van de verzoekende partij

5.3.3.6. In dit verband moet rekening worden gehouden met “*alle gegevens van de zaak*” (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 89) en is het noodzakelijk op basis van de individuele omstandigheden van de verzoekende partij haar verzoek te beoordelen, waarbij het de verzoekende partij toekomt om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat zij zich kan beroepen op de beschermingsstatus die haar in Bulgarije werd verleend en de rechten die daaruit voortvloeien zodanig zijn dat zij niet terechtkomt in een staat van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

In casu ligt de situatie voor van een alleenstaande man van drieëntwintig jaar met een leveraandoening.

5.3.3.6.1. Vooreerst dient de Raad na te gaan of verzoekende partij geen specifieke elementen aanbrengt waaruit in haar hoofdte een bijzondere kwetsbaarheid kan blijken.

Het Hof van Justitie heeft niet gedefinieerd welke elementen een “bijzondere kwetsbaarheid” vormen die moeten worden onderzocht om te bepalen of een verzoeker om internationale bescherming, in het geval van een terugkeer naar de lidstaat die hem een internationale beschermingsstatus heeft verleend, zich in een zodanige situatie zou bevinden dat hij “*vanwege zijn bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zou terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie*”.

In dit verband merkt de Raad op dat artikel 20, derde lid van richtlijn 2011/95/EU, dat betrekking heeft op de “*Algemene bepalingen*” in hoofdstuk VII van deze richtlijn, getiteld “*Kenmerken van de internationale bescherming*”, als volgt luidt: “*3. Bij de toepassing van dit hoofdstuk houden de lidstaten rekening met de specifieke situatie van kwetsbare personen zoals minderjarigen, niet-begeleide minderjarigen, personen met een handicap, ouderen, zwangere vrouwen, alleenstaande ouders met minderjarige kinderen, slachtoffers van mensenhandel, personen die lijden aan een geestesziekte en personen die foltering hebben ondergaan, zijn verkracht of aan andere ernstige vormen van psychologisch, fysiek of seksueel geweld blootgesteld zijn.*”

Bovengenoemde opsomming wordt voorafgegaan door het woord “*zoals*” waardoor het slechts als voorbeeld en niet als exhaustief kan worden beschouwd. In navolging van het vierde lid van het bovengenoemde artikel 20, dat bepaalt dat “*(l)id 3 (...) uitsluitend van toepassing (is) op personen die volgens een individuele beoordeling van hun situatie bijzondere behoeften hebben*”, dient rekening te worden gehouden met alle elementen die de verzoekende partij met betrekking tot haar persoonlijke situatie heeft aangebracht.

Op dit punt acht de Raad de algemene situatie in de lidstaat die een internationale beschermingsstatus heeft verleend een belangrijk onderdeel van de persoonlijke situatie van de verzoeker om internationale bescherming die deze bescherming in die lidstaat reeds geniet.

Hoe problematischer de situatie van begunstigden van internationale bescherming in de genoemde lidstaat na een analyse op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens blijkt te zijn, des te minder zal van de verzoeker kunnen worden geëist dat hij specifieke elementen aanbrengt die in zijn hoofdte een “*bijzondere kwetsbaarheid*” aantonen in de zin van de rechtspraak van het Hof van Justitie.

Er liggen *in casu* geen specifieke elementen voor waaruit in hoofdte van de verzoekende partij een bijzondere kwetsbaarheid kan blijken die haar bij een terugkeer naar Bulgarije zou blootstellen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest. Er wordt niet betwist dat de verzoekende partij lijdt aan een leveraandoening, met name *hepatitis B*, waarvoor ze eveneens een medische behandeling krijgt in België. Uit het bijgebrachte attest noch uit haar verklaringen kan immers afgeleid worden dat haar leveraandoening belangrijke gevolgen voor haar zelfstandig functioneren met zich meebrengt. Uit de bijgebrachte attesten blijkt niet dat de verzoekende partij omwille van deze aandoening niet in Bulgarije zou kunnen werken of beroep zou kunnen doen op sociale bijstand. Integendeel uit de notities van het persoonlijk onderhoud blijkt dat de verzoekende partij in België werkt (NPO, p.10). De verzoekende partij toont evenmin aan dat zij als statushouder in Bulgarije geen toegang zal hebben tot de hiervoor benodigde medische ondersteuning nu zij in deze hoedanigheid nooit enig beroep gedaan heeft op de gezondheidszorg in Bulgarije. Voorts blijkt uit niets en de verzoekende partij toont niet aan dat zij, om redenen voorzien in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, in Bulgarije geen toegang zou hebben tot noch gebruik zou kunnen maken van de gezondheidszorg.

In de mate aangenomen kan worden dat er in Bulgarije een kwaliteitsverschil mogelijk is in vergelijking met België op vlak van gezondheidszorg, houdt dit kwaliteitsverschil geen verband met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Hetzelfde geldt voor de Bulgaarse onderdanen. Bovendien hebben personen die internationale bescherming genieten, recht op een ziektekostenverzekering onder de voorwaarden die de wet aan Bulgaarse burgers stelt. Het komt de verzoekende partij toe, in navolging van de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie, om *in concreto* aan te tonen dat zij haar rechten en voordelen niet zou kunnen laten gelden in Bulgarije en zij, zoals *in casu* aangevoerd, als statushouder geen toegang heeft tot medische zorg. Bij gebrek aan effectieve pogingen hiertoe, blijft zij manifest in gebreke. De verzoekende partij toont hoe dan ook niet concreet aan en maakt niet aannemelijk dat zij in Bulgarije, dit mogelijks met de hulp van de Bulgaarse autoriteiten of hulporganisaties, geen toegang zou hebben tot of zou kunnen genieten van de nodige sociale bijstand en gezondheidszorg.

Aldus brengt de verzoekende partij wat betreft haar persoonlijke situatie geen specifieke elementen aan waaruit moet worden besloten tot het bestaan van een bijzondere kwetsbaarheid in haar hoofde in de zin van de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie.

5.3.3.6.2. Voorts verbleef de verzoekende partij in haar hoedanigheid van subsidiair beschermde slechts twee maanden in Bulgarije. Immers uit haar paspoort blijkt dat de verzoekende partij in augustus 2022 uit Bulgarije vertrokken is, en niet september of november zoals zij verklaard heeft. De Raad stelt samen met de commissaris-generaal vast dat dit een zeer korte periode betreft en niet getuigt van een oprechte intentie om een duurzaam bestaan in Bulgarije uit te bouwen en er haar rechten te doen gelden.

Het HvJ oordeelt stelselmatig met betrekking tot artikel 4 van het Handvest dat dit *“artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM en waarvan de inhoud en de reikwijdte dus krachtens artikel 52, lid 3, van het Handvest dezelfde zijn als die welke er door genoemd verdrag aan worden toegekend.”* (HvJ 19 maart 2019, Jawo, C-163/17, pt 91)

Inzake de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid om tot een mogelijke behandeling in strijd met artikel 4 van het Handvest te concluderen, heeft het HvJ in het arrest Ibrahim geoordeeld dat: *“Deze bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (arrest van heden, Jawo, C-163/17, punt 92 en aldaar aangehaalde rechtspraak).”* (HvJ (grote kamer), 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt 90)

In punt 92 van het Jawo-arrest, waarnaar in het zojuist geciteerde uittreksel wordt verwezen, wordt het volgende bepaald *“Deze bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en eigen keuzes om terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, een bad nemen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid, of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (zie in die zin EHRM, 21 januari 2011, M.S.S. tegen België en Griekenland, CE:ECHR:2011:0121JUD003069609, §§ 252-263).”* (HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Abubacarr Jawo / Bundesrepublik Deutschland, pt. 92)

Uit de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens betreffende de situatie van personen die internationale bescherming vragen, blijkt dat *“Les Etats doivent notamment prendre en considération l'article 3 de la Convention, qui consacre l'une des valeurs fondamentales de toute société démocratique et prohibe en termes absolus la torture et les traitements inhumains ou dégradants quels que soient les circonstances et les agissements de la victime (voir, parmi d'autres, Labita c. Italie [GC], n° 26772/95, § 119, CEDH 2000-IV)”* (eigen onderlijnen) (vrije vertaling: “De staten moeten in het bijzonder rekening houden met artikel 3 van het Verdrag, dat een van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving vastlegt en foltering en onmenselijke of vernederende behandeling in absolute termen verbiedt, ongeacht de omstandigheden en de daden van het slachtoffer”; EHRM 21 januari 2011, M.S.S. c. Belgique et Grèce, requête n° 30696/09, pt 218).

In dit verband herinnert de Raad eraan dat het Hof in zijn arrest in de zaak M.S.S. tegen België en Griekenland (EHRM 21 januari 2011, *M.S.S. c. Belgique et Grèce*, requête n° 30696/09, pt punten 259 e.v.), zich diende uit te spreken over een grief op grond van artikel 3 van het EVRM omwille van de levensomstandigheden van een verzoeker in Griekenland (punten 235 e.v. van het arrest). In wezen klaagde de verzoeker in deze zaak over de moeilijke levensomstandigheden waarin hij zich als aanvrager van internationale bescherming in Griekenland had bevonden, nadat hij, bij gebrek aan concrete informatie van de Griekse autoriteiten, gedwongen was geweest om maandenlang in een park in Athene te leven. De Griekse regering voerde aan dat *"la situation dans laquelle le requérant s'est trouvé à la suite de sa mise en liberté n'est que le résultat de ses propres choix et de sa propre négligence. Le requérant a choisi d'investir ses ressources dans la fuite du pays plutôt que dans un logement"* et que *"dans cette situation, il appartenait au requérant de se manifester et de montrer son intérêt pour améliorer sa situation matérielle. Or tout son parcours en Grèce a prouvé qu'il ne souhaitait pas y rester"* (vrije vertaling: "De situatie waarin verzoeker zich na zijn vrijlating bevond uitsluitend het gevolg was van zijn eigen keuzes en nalatigheid. Verzoeker heeft ervoor gekozen zijn middelen te investeren in het ontvluchten van het land in plaats van in huisvesting" en dat "het in deze situatie aan verzoeker was om zich kenbaar te maken en zijn belangstelling voor verbetering van zijn materiële situatie te tonen. Zijn gehele verblijf in Griekenland heeft echter aangetoond dat hij daar niet wilde blijven.") (punten 240 en 242)

Gelet op de situatie die destijds in Griekenland bestond voor personen die om internationale bescherming verzochten, met name dat hun situatie gekenmerkt was door *"notoire qu'un demandeur d'asile de sexe masculin et d'âge adulte n'a à peu près aucune chance de recevoir une place dans un centre d'accueil et que d'après une étude menée de février à avril 2010, tous les demandeurs d'asile « Dublin » interrogés par le HCR étaient sans-abri. Ceux-ci vivent donc en grand nombre, à l'instar du requérant, dans des parcs ou des immeubles désaffectés"* (vrije vertaling: "het is bekend dat een volwassen mannelijke asielzoeker vrijwel geen kans maakt op een plaats in een opvangcentrum en dat volgens een onderzoek dat tussen februari en april 2010 is uitgevoerd, alle "Dublin"-asielzoekers die door de UNHCR zijn ondervraagd dakloos waren. Als gevolg hiervan woont een groot aantal van hen, net als de asielzoeker, in parken of leegstaande gebouwen"; punt 258), wees het EHRM op de moeilijkheden in het opvangsysteem voor verzoekers van internationale bescherming om te concluderen dat de Griekse autoriteiten, gelet op de bijzondere kwetsbaarheid van deze verzoekers en de algemene situatie in hun opvangsysteem, in dit geval artikel 3 van het EVRM hadden geschonden. Inzake de opvang heeft het EHRM onder meer geoordeeld dat *"les données précitées sur la capacité d'accueil relativisent l'argument du Gouvernement selon lequel la passivité du requérant est à l'origine de sa situation. En tout état de cause, étant donné la précarité et la vulnérabilité particulières et notoires des demandeurs d'asile en Grèce, la Cour est d'avis que les autorités grecques ne pouvaient se contenter d'attendre que le requérant prenne l'initiative de s'adresser à la préfecture de police pour pourvoir à ses besoins essentiels"* (vrije vertaling: "Bovenvermelde gegevens over de opvangcapaciteit relativeren het argument van de regering dat verzoekers passiviteit aan de basis lag van zijn situatie. Hoe dan ook, gelet op de bijzondere en beruchte onzekerheid en kwetsbaarheid van asielzoekers in Griekenland, is het Hof van oordeel dat de Griekse autoriteiten er niet mee konden volstaan te wachten tot verzoeker het initiatief nam om zich tot het hoofdbureau van politie te wenden om in zijn basisbehoeften te voorzien") en inzake de toegang tot de arbeidsmarkt *"Il n'apparaît pas non plus à la Cour que la possession d'une carte rose ait été ou ait pu être d'une quelconque utilité en pratique au requérant. La loi prévoit certes que, munis de la carte rose, les demandeurs d'asile ont accès au marché du travail, ce qui aurait permis au requérant d'essayer de mettre un terme à sa situation et de pourvoir à ses besoins essentiels. Là encore, il ressort des rapports consultés que, pratiquement, l'accès au marché du travail comporte tant d'obstacles administratifs qu'il ne peut être considéré comme une alternative réaliste (paragraphes 160 et 172 ci dessus). A cela s'ajoutent les difficultés personnelles dues à l'absence de connaissance de la langue grecque par le requérant et à l'absence de tout réseau de soutien ainsi que le contexte général de crise économique"* (points 259 et 261 de l'arrêt précité), (vrije vertaling: "Het Hof komt evenmin tot de conclusie dat het bezit van een roze kaart voor verzoeker van enig praktisch nut was of had kunnen zijn. Weliswaar bepaalt de wet dat asielzoekers die in het bezit zijn van een roze kaart toegang hebben tot de arbeidsmarkt, hetgeen verzoeker in staat zou hebben gesteld om te proberen een einde te maken aan zijn situatie en in zijn basisbehoeften te voorzien. Ook hier blijkt uit de geraadpleegde verslagen dat de toegang tot de arbeidsmarkt in de praktijk met zoveel administratieve belemmeringen gepaard gaat dat dit niet als een realistisch alternatief kan worden beschouwd (punten 160 en 172 hierboven).

Daarbij komen nog de persoonlijke moeilijkheden die te wijten zijn aan het gebrek aan kennis van de Griekse taal bij verzoeker en het ontbreken van enig ondersteunend netwerk, alsmede de algemene context van economische crisis" (punten 259 en 261 van bovengenoemd arrest), om te concluderen dat *"Au vu de ce qui précède et compte tenu des obligations reposant sur les autorités grecques en vertu de la directive Accueil (paragraphe 84 ci dessus), la Cour est d'avis qu'elles n'ont pas dûment tenu compte de la vulnérabilité du requérant comme demandeur d'asile et doivent être tenues pour responsables, en raison de leur passivité, des conditions dans lesquelles il s'est trouvé pendant des mois, vivant dans la rue, sans ressources, sans accès à des sanitaires, ne disposant d'aucun moyen de subvenir à ses besoins essentiels. La Cour estime que le requérant a été victime d'un traitement humiliant témoignant d'un manque de respect pour sa dignité et que cette situation a, sans aucun doute, suscité chez lui des sentiments de peur, d'angoisse ou d'infériorité propres à conduire au désespoir. Elle considère que de telles conditions d'existence, combinées avec l'incertitude prolongée dans laquelle il est resté et l'absence totale de perspective de voir sa situation s'améliorer, ont atteint le seuil de gravité requis par l'article 3 de la Convention"* (vrije vertaling: "In het licht van het voorgaande en gelet op de verplichtingen die op de Griekse autoriteiten rusten krachtens de richtlijn opvangvoorzieningen (punt 84 hierboven), is het Hof van oordeel dat zij niet naar behoren rekening hebben gehouden met verzoekers kwetsbaarheid als asielzoeker en dat zij door hun passiviteit verantwoordelijk moeten worden gehouden voor de omstandigheden waarin hij zich maandenlang bevond, levend op straat, zonder middelen van bestaan, zonder toegang tot sanitaire voorzieningen en zonder enige mogelijkheid om in zijn basisbehoeften te voorzien. Het Hof is van oordeel dat verzoeker een vernederende behandeling heeft ondergaan die getuigde van gebrek aan respect voor zijn waardigheid en dat deze situatie ongetwijfeld gevoelens van angst, bezorgdheid of minderwaardigheid heeft opgeroepen die tot wanhoop konden leiden. Hij is van mening dat deze levensomstandigheden, in combinatie met de langdurige onzekerheid waarin hij werd achtergelaten en het volledig ontbreken van enig vooruitzicht op verbetering van zijn situatie, de door artikel 3 van het Verdrag vereiste drempel van ernst hebben bereikt.") (punt 263 van voormeld arrest)

Bij gebreke van systematische of fundamenteel tekortkomingen of van tekortkomingen die bepaalde groepen van personen treffen, is de Raad verplicht rekening te houden met de specifieke kenmerken van verzoekende partij haar individuele situatie tijdens haar verblijf in Bulgarije, teneinde vast te stellen of zij zich buiten haar wil en haar persoonlijke keuzes om in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie bevond die haar niet in staat stelt om te voorzien in haar meest elementaire behoeften.

In haar verzoekschrift betoogt de verzoekende partij dat ze een fictief adres opgegeven heeft om haar verblijfstitel te bekomen, en dat ze dakloos was in Bulgarije. Waar kan aangenomen worden dat de verzoekende partij een fictief adres vermeld heeft om haar verblijfstitel te bekomen, blijkt dat ze heden in het bezit is van een geldige verblijfstitel. Hierdoor valt zij niet onder de 'catch 22' zoals uiteengezet in de landeninformatie die hoger werd besproken. Dankzij haar verblijfstitel heeft zij toegang tot huisvesting, werk, sociale bijstand en gezondheidszorg. Voorts gaat de verzoekende partij er aan voorbij dat ze zelf geen concreet voorbeeld kan geven van de stappen die ze ondernomen heeft om huisvesting te vinden. In de bestreden beslissing wordt terdege gemotiveerd dat *"Gevraagd naar wat u zelf heeft gedaan om onderdak te vinden, kan u geen enkel concreet voorbeeld geven van wat u zelf heeft gedaan om huisvesting te vinden en wijt u het aan het feit dat u geen hulp kreeg (CGVS, p. 7)".* Haar verklaringen omtrent haar zoektocht naar werk zijn daarenboven vaag, en eerder beperkt. In de bestreden beslissing wordt op goede gronden uiteengezet dat de verzoekende partij slechts beperkte pogingen ondernomen heeft om werk te vinden, zoals blijkt uit haar algemene verklaringen hieromtrent. Zo motiveert de verwerende partij terdege *"Gevraagd of u gewerkt heeft in Bulgarije stelt u bovendien eerst dat er geen werk was en u er geen werk gevonden heeft, terwijl u vervolgens, zij het voor een periode van twee weken, blijkt dat u weldegelijk gewerkt hebt (CGVS, p. 8). Uw pogingen om werk te vinden zijn verder ook beperkt. U zou wel hebben rondgevraagd naar werk in uw omgeving, maar u beweert eerst ook dat er in Bulgarije geen interimkantoren waren, voor u vervolgens toch eenmaal ergens bent langs geweest om werk te vragen (CGVS, p. 8-9)."* Ook blijkt uit de notities van het persoonlijk onderhoud dat de verzoekende partij geen pogingen ondernomen heeft om de taal te leren (NPO, p.8).

Waar de verzoekende partij aanvoert dat zij het slachtoffer werd van racisme en discriminatie, kan de Raad slechts vaststellen dat, indien dit inderdaad het geval was, hoewel ten zeerste betreutswaardig, hieruit evenmin kan blijken dat zij in geval van terugkeer naar Bulgarije hierdoor zal terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die haar niet in staat stelt om te voorzien in haar meest elementaire behoeften. Daarenboven staat de verzoekende partij niet dat zij het slachtoffer was van racisme, discriminatie en geweld. Zij beperkt zich tot loutere beweringen die zij niet staft met enig begin van bewijs.

De Raad merkt in dat verband op dat vreemdelingen in Bulgarije, net als in andere lidstaten, kunnen worden geconfronteerd met discriminatie, racisme of xenofobie maar dat dit niet tot het besluit leidt dat de Bulgaarse autoriteiten hun verplichtingen ten aanzien van de verzoekende partij niet zullen nakomen of dat dit invloed heeft op de werking van de officiële instanties en de rechtscollèges in Bulgarije. Bovendien houdt dit evenmin in dat de Bulgaarse autoriteiten hun verdragsrechtelijke verplichtingen niet nakomen en dat zij niet bij machte zijn om een passende bescherming te bieden aan betrokkene bij situaties van discriminatie, racisme of xenofobie. Ook brengt zij geen bewijzen bij dat zij naar aanleiding van de aangehaalde gebeurtenissen enige stappen heeft ondernomen om de bescherming van de Bulgaarse autoriteiten in te roepen.

Alhoewel de verzoekende partij verklaart dat ze geen integratiesteun gekregen heeft, en geen toegang tot werk had, kan er niet aan voorbij gegaan worden dat ze toch over een zeker inkomen beschikt nu ze verklaart dat ze 660 euro betaald heeft om van Bulgarije naar België te reizen (NPO, p.9). Deze reis heeft ze betaald door geld dat ze verdiend heeft door te werken, alsook met geld dat ze van haar vader gekregen heeft (NPO, p.10).

5.3.3.7. Gelet op de *supra* aangehaalde rechtspraak van het Hof van Justitie, kan de Raad de redenering van de verzoekende partij niet volgen dat de socio-economische moeilijkheden die zij in Bulgarije zou ondervinden gelijkstaat met een "situatie van onmenselijke behandeling". De verzoekende partij toont hiermee niet aan dat zij in een verregaande materiële deprivatie terecht zal komen, die haar niet in staat stelt om te voorzien in haar meest elementaire behoeften en negatieve gevolgen zou hebben voor haar fysieke of mentale gezondheid of haar in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch dat zij zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Bovendien dient bij de beoordeling van de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Bulgarije betreffende de toegang tot werkgelegenheid, onderwijs, sociale bijstand, gezondheidszorg, huisvesting of integratie, in beginsel de omstandigheden van de Bulgaarse onderdanen als maatstaf of standaard in ogenschouw te worden genomen, en niet de standaarden die desgevallend van toepassing zijn in andere lidstaten van de EU. Net zoals niet iedere EU-onderdaan op gelijke wijze aanspraak kan maken op dergelijke voorzieningen, geldt dit immers eveneens voor vreemdelingen die internationale bescherming werd verleend binnen de EU. De vaststelling dat er tussen EU-lidstaten verschillen bestaan in de mate waarin aan personen met internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen doen gelden, impliceert bijgevolg geenszins zonder meer een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Dit dient daarentegen op concrete wijze te worden aangetoond, rekening houdend met het gegeven dat óók de socio-economische moeilijkheden of perspectieven van de Bulgaarse onderdanen problematisch en complex kunnen zijn op het vlak van bijvoorbeeld gezondheidszorg of tewerkstelling. De Raad wijst erop dat de verzoekende partij internationale bescherming heeft verkregen in Bulgarije dat als EU-lidstaat gebonden is aan het EU-*acquis* dat voorziet in (minimum)normen inzake rechten en voordelen die verbonden zijn aan haar status en waarvan de verzoekende partij gebruik kan maken. De Raad ontwaart noch uit het gehoor van de verzoekende partij noch uit het verzoekschrift concrete stappen die zij zou hebben ondernomen met het oog op het bekomen van huisvesting of tewerkstelling of gezondheidszorg, zoals reeds hoger uiteengezet.

Dat een overheid niet steeds onmiddellijk woningen en financiële middelen kan toekennen aan vreemdelingen houdt niet in dat deze vreemdelingen vervolgens niet worden geholpen en dat zij zelf niet tijdelijk in hun levensbehoeften kunnen voorzien.

5.3.4. De verzoekende partij brengt geen concrete elementen aan waaruit blijkt dat zij buiten haar wil en haar persoonlijke keuzes om, terechtkomt of terecht is gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die haar niet in staat stelt om te voorzien in haar meest elementaire behoeften. De Raad kan slechts vaststellen dat de verzoekende partij op geen enkele wijze aannemelijk heeft gemaakt dat zij in Bulgarije alle mogelijke middelen zou hebben uitgeput om haar rechten als begunstigde van internationale bescherming te doen laten gelden. Zo beperkte de verzoekende partij zich tot uiterst algemene en summier verklaringen, zoals hoger aangegeven.

In voorliggend geval blijkt, na een individueel en inhoudelijk onderzoek van het geheel van de elementen die voorliggen, dat de verzoekende partij niet aantoont dat de bescherming die haar in Bulgarije verleend werd, ontoereikend zou zijn.

Gelet op de vaststellingen die in de bestreden beslissing gedaan worden en in acht genomen wat voorafgaat, heeft de verzoekende partij aldus niet *in concreto* aannemelijk gemaakt dat zij zich niet langer zou kunnen beroepen op de bescherming die haar reeds werd toegekend in Bulgarije, dat de bescherming die haar in Bulgarije verleend werd, ontoereikend zou zijn. De verzoekende partij kan evenmin in alle redelijkheid stellen dat er in haar hoofde sprake is van buitengewone omstandigheden die ertoe kunnen leiden dat zij wegens een bijzondere kwetsbaarheid, buiten haar wil en persoonlijke keuzes om, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht zal komen, die haar niet in staat stelt om te voorzien in haar meest elementaire behoeften en negatieve gevolgen zou hebben voor haar fysieke of mentale gezondheid of haar in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch dat zij zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. De verzoekende partij toont op geen enkele wijze aan dat zij verhinderd was om in Bulgarije in haar elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen. Alles samengenomen is de Raad van oordeel dat de verzoekende partij geen elementen heeft aangebracht waaruit blijkt dat van haar niet redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat zij zich beroept op de beschermingsstatus die haar in Bulgarije reeds werd toegekend.

5.3.5. Het vermoeden dat haar grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Bulgarije zullen worden geëerbiedigd, wordt niet weerlegd. Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op de individuele situatie van de verzoekende partij verhinderen. Haar beschermingsverzoek dient dan ook op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

5.3.6. Aangezien aan de verzoekende partij reeds een internationale beschermingsstatus werd toegekend in Bulgarije die als toereikend werd beoordeeld, diende de commissaris-generaal niet opnieuw te bepalen of zij nood heeft aan een dergelijke status. De beoordeling of de verzoekende partij een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade in haar land van herkomst dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden dat de aan de verzoekende partij toegekende bescherming in Bulgarije effectief is, wordt ontkracht. De verzoekende partij is op dit punt in gebreke gebleven.

5.4. Uit het administratief dossier blijkt dat de verzoekende partij werd gehoord op het CGVS. Tijdens dit gehoor kreeg zij de mogelijkheid haar relaas uiteen te zetten en haar argumenten kracht bij te zetten, kon zij nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen en heeft zij zich laten bijstaan door een advocaat, dit alles in aanwezigheid van een tolk die het Arabisch machtig is.

5.5. Uit wat voorafgaat blijkt dat er geen essentiële elementen ontbreken waardoor de Raad niet over de grond van het beroep zou kunnen oordelen. De verzoekende partij heeft evenmin aangetoond dat er een substantiële onregelmatigheid aan de bestreden beslissing zou kleven in de zin van artikel 39/2, § 1, 2° van de Vreemdelingenwet. De Raad ziet geen redenen om de bestreden beslissing te vernietigen en de zaak terug te zenden naar de verwerende partij. De overige aangevoerde schendingen kunnen hier, gelet op het voorgaande, dan ook evenmin leiden tot een vernietiging van de bestreden beslissing.

OM DIE REDENEN BESLUITEN DE VERENIGDE KAMERS VAN DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting van de verenigde kamers op tweeëntwintig januari tweeduizend vierentwintig door:

G. DE GUCHTENEERE,
M. MAES,
J.-F. HAYEZ,
M. RYCKASEYS,
D. DE BRUYN,
F. VAN ROOTEN,
L. BEN AYAD,

kamervoorzitter,
kamervoorzitter,
kamervoorzitter,
kamervoorzitter,
rechter in vreemdelingenzaken,
rechter in vreemdelingenzaken,
griffier.

De griffier,

De voorzitter,

L. BEN AYAD

G. DE GUCHTENEERE